

بسمه تعالی

لَقَدْ أَحْصَاهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا
(محققاً او به شماره تمامی موجودات کاملاً آگاه است ، سوره مریم آیه ۹۴)

سپاس بیکران حضرت حق که انسان را نعمت حیات بخشید و او را از عدم هستی وجود عنایت فرمود تا مظهر جمال و جلالش را به رخ فرشتگان و ملائک بنمایاند و با تمام تعالی و بلندی از این خلق خویش به بزرگی یاد کند و حضرتش را تحسین نماید که فتبارک الله احسن الخالقین.

آمار را باید علم و عمل استخراج، بسط، و توسعه دانش های تجربی انسانی با استفاده از روش های گردآوری، تنظیم، پرورش، و تحلیل داده های تجربی (حاصل از اندازه گیری و آزمایش) دانست. علم آمار، علم و فن فراهم کردن داده های کمی و تحلیل آن ها به منظور به دست آوردن نتایجی که اگرچه احتمالی است، اما در خور اعتماد است. بنابراین نقش روز افزون آمار و اطلاعات در عصر اطلاعات به قدری بدیهی است که نظام آماری کشورها و حجم و کیفیت بانک های اطلاعاتی آنها نه تنها یکی از مهمترین شاخص های توسعه یافتگی کشورها به شمار می رود، بلکه متقابلاً نیز سیاست گذاری ها و برنامه ریزی های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشورها، بدون در اختیار داشتن آمار کافی، صحیح و دقیق و به هنگام، ممکن نیست. مهم ترین اهداف آمار، می توان تولید «بهترین» اطلاعات از داده های موجود و سپس استخراج دانش از آن اطلاعات را ذکر کرد. به همین سبب است که برخی از منابع، آمار را شاخه ای از نظریه تصمیم ها به شمار می آورند. به عبارت دیگر در عصر حاضر اطلاعات دقیق و به روز به عنوان مهم ترین ابزار ارزیابی عملکرد و برنامه ریزی جهت آینده محسوب شده و از جایگاه والایی برخوردار است. اطلاعاتی که گاه به نظر بسیار ساده و در دسترس می نماید اما به کارگیری آن می تواند بر روند اداره امور به شدت مؤثر واقع شود.

مقدمه

هیچ مدیری بدون اطلاع از داشته‌ها و برآورد توانمندی‌های سازمان خود و تجزیه و تحلیل علمی آنها، نمی‌تواند در پیشبرد و ارتقاء مجموعه تحت سرپرستی خود تصمیمات مناسب اتخاذ نماید. ماهیت وجودی اداره‌ی تحت عنوان آمار در سازمان‌ها، جمع‌آوری، کنترل، تحلیل داده‌ها و تبدیل آنها به اطلاعات قابل استفاده در سطوح مختلف مدیریتی سازمان‌ها می‌باشد. در این راستا مدیریت آمار و فن‌آوری اطلاعات دانشگاه هر ساله پس از جمع‌آوری داده‌ها، اقدام به چاپ سالنامه آماری دانشگاه می‌نماید که حاوی اطلاعات مربوط به حوزه‌های مختلف دانشگاه است. امیدواریم در آینده شاهد بهره‌گیری منطقی و اصولی هرچه بیشتر از اطلاعات ارائه شده از آن در تار و پود دانشگاه علوم پزشکی بوشهر باشیم و با نفس‌های گرم، مشتاقانه و امیدوارکننده صاحبان اندیشه، فرهیختگان، مدیران و سنگربانان اجرایی دانشگاه روند چاپ سالنامه به اهداف خود نزدیک‌تر شده و الگوی مناسبی از بهره‌گیری بهینه از آمار در برنامه‌ریزی و اجرا ارائه دهد.

والله ولی التوفیق

دکتر سعید کشمیری

ریاست دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بوشهر

سخنی کوتاه

بسمه تعالی

خدا رحمت کند آن کس را که می‌داند از کجاست، در کجاست و به کجا می‌رود.

« حضرت علی (ع) »

آمار دانشی است که به مطالعه، گردآوری، تحلیل، تفسیر، ارائه و سازماندهی داده‌ها می‌پردازد. در واقع آمار به عنوان یکی از مهم‌ترین ابزارهای برنامه‌ریزی برای آینده و ارزیابی عملکرد گذشته و عامل اصلی و تصمیم‌گیری و مدیریت از جایگاه و اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

امروزه اطلاعات، جان مایه حرکت؛ تحول و رشد است و آمار و اطلاعات دقیق و به روز از جمله ابزارهای مهم برنامه‌ریزی، سیاست‌گذاری و سنجش سیاست‌های اتخاذ شده به شمار می‌آید؛ همچنین فقدان اطلاعات صحیح و جامع بیش از آن که یک کمبود باشد بیانگر آن است که نگرش سیستمی و علمی در فرآیندها و ارتقاء آن‌ها محلی از اعراب ندارد. بنابراین تهیه و تدوین اطلاعات قابل اعتماد بخشی از فعالیت‌های ضروری و مهم سازمان‌ها تلقی می‌شود. مدیران در اکثر برنامه‌ریزی‌ها و تصمیم‌گیری‌ها می‌کوشند با تکیه بر داده‌های موجود از خطا اجتناب کرده و از هزینه‌ها بکاهد، مطالعات نیز نشان می‌دهد که تنها با اتکا بر آمار معتبر می‌توان از منابع و زمان بدرستی استفاده کرد و فعالیت‌ها و سیاست‌ها را در جهت تحقق اهداف سازمانی پی‌ریزی و هدایت نمود. آمارها در برنامه‌ریزی مدیریت، نظارت و ارزیابی خدمات سلامت از اهمیت اساسی برخوردار بوده، تردید نیست که نمی‌توان خدمات بهداشتی درمانی را بدون در نظر داشتن واقعیات بطور مؤثر ارائه داد.

سالنامه آماری از جمله مهم‌ترین و موثق‌ترین اسناد آماری است که خدمات و فعالیت‌های انجام شده در سازمان‌ها را نمایش می‌دهد و به مثابه یک مشاور ثابت ولی صامت در خدمت مدیران است. در دانشگاه علوم پزشکی بوشهر هر ساله سالنامه آماری به عنوان یکی از فعالیت‌های برنامه‌عملیاتی مدیریت آمار و فن‌آوری اطلاعات منتشر می‌گردد. تهیه مجموعه حاضر نیز مرهون تلاش بی‌وقفه همکاران در مدیریت آمار و فن‌آوری اطلاعات دانشگاه و همکاری صمیمانه مسئولین و رابطین محترم آمار معاونت‌ها، مراکز آموزشی درمانی و شبکه‌های بهداشت و درمان شهرستان‌های تابعه می‌باشد، که با تلاش مؤثر توانستند

سخنی کوتاه

مختصری از زحمات همکاران خدوم دانشگاه را بر صفحات کتابی ماندگار تحت عنوان "سالنامه آماری دانشگاه" حک نمایند، لذا بدینوسیله بر خود واجب می‌دانم که از مشارکت بی‌دریغ همه این عزیزان قدردانی نمایم. آنچه مسلم است این که مجموعه حاضر به منظور کامل شدن در سال‌های آتی همچنان نیازمند تعامل و همکاری تمامی عزیزانی است که آن را مطالعه می‌کنند تا با رهنمودها و نقطه نظرات خود ما را هدایت‌گر باشند. لذا از کلیه صاحب‌نظران محترم درخواست می‌شود نسبت به انعکاس ایده‌های خویش از طریق رایانامه (پست الکترونیکی) amar@bpums.ac.ir اقدام نمایند. قابل ذکر است که اطلاعات مندرج در این مجموعه در پورتال اداره آمار دانشگاه به نشانی stat.bpums.ac.ir نیز قابل دسترسی است.

مهندس حسین طاهرزاده

مدیریت آمار و فن آوری اطلاعات دانشگاه